

Datum
2018-03-20

fi.remiss@regeringskansliet.se

Svenskt Vattens synpunkter på SoU 2017:102, skatt på kadmium i vissa produkter och kemiska växtskyddsmedel

Fi2017/04821/S2

Svenskt Vatten arbetar för friskt dricksvatten, rena sjöar och hav samt människors tillgång till långsiktigt hållbara vattentjänster.

Svenskt Vattens synpunkter

Svenskt Vatten anser att det är viktigt att flera parallella förslag till styrmedel nu tagits fram för att minska tillförseln av kadmium till svensk åkermark. Det är viktigt att de föreslagna skattesatserna för kadmium blir effektiva och verkligen styr bort kadmiumtillförsel från åkermarken. Svenskt Vatten är tveksamma till om utredningens förslag är effektiva.

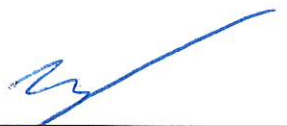
Det föreslås även en skattesats för kadmium i avloppsslam som används inom jordbruket, på den del av kadmiumhalten som överstiger den genomsnittliga kadmiumhalt som finns i klosettvattnet. Det är bra att förslaget enbart beskattar nytt tillfört kadmium och inte det kadmium som kommer ifrån maten/klosettvattnet som idag är den dominerande källan till kadmium i avloppsslam.

Svenskt Vatten anser att den föreslagna skatten riskerar att styra om återföring av fosfor via slam från åkermark till att slammet i än större utsträckning används som anläggningsjord då slam användning som anläggningsjord idag inte alls är reglerad. Därmed kommer mindre fosfor, näringsämnen och mull att återanvändas inom jordbruket. Svenskt Vatten anser inte att detta är en hållbar utveckling.

Skälet till denna styrande effekt är inte i första hand skatten som totalt sett för de svenska VA-organisationerna blir mellan 2-4 miljoner kronor per år, utan den oreglerade marknaden för slam som anläggningsjord i kombination med systemet med skattskyldig lagerhållare som ett extra byråkratiskt arbetsmoment att hantera för den enskilda VA-organisationen.

Johan Persson
Ordförande

Ulf Thysell
tf VD

BILAGA

Bakgrund

Regeringen beslutade den 16 juni 2016 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera behovet av beskattning för att minska spridningen av kadmium och andra hälso- och miljöfarliga ämnen och tungmetaller i miljön i syfte att nå miljömålen (dir. 2016:53). Utredaren ska också bedöma om beskattningen av bekämpningsmedel behöver ändras. Viktiga utgångspunkter för skatter på miljöområdet ska vara att de är kostnadseffektiva, verkningsfulla samt enkla att tillämpa och kontrollera.

Utredningen föreslår två nya skattelagar

- lag om skatt på kadmium i vissa produkter
- lag om skatt på kemiska växtskyddsmedel.

Utredningen föreslår också att nuvarande lag (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel tas bort. De två nya skattelagarna föreslås träda i kraft 1 juli 2019, samtidigt som nuvarande bekämpningsmedelsskattelag föreslås upphöra att gälla.

Utredningen har bedömt att en skatt på kadmium kan vara lämplig som ett kompletterande styrmedel i syfte att minska tillförseln av kadmium till åkermark, och därmed till människokroppen via födan.

De källor som bör beskattas är:

- avloppsslam som används inom jordbruket, till den del kadmiumhalten överstiger den genomsnittliga kadmiumhalt som finns i klosettvattnen,
- foder och komponenter i foder som har ett mineraliskt ursprung,
- kalk som används inom jordbruket och inom övrig livsmedelsproduktion med undantag för sockerbrukskalk, och
- mineralgödsel som innehåller fosfor.

En positiv samhällsekonomisk effekt är beroende av att skattens styrande effekt på kadmiumtillförseln till åkermark blir tillräckligt stor, samt av att de negativa bieffekterna inte blir alltför omfattande.

Utredningens slutsats är också att det finns behov av kompletterande styrmedel för att minska miljö- och hälsoriskerna vid användningen av växtskyddsmedel. En förändrad skatt på kemiska växtskyddsmedel kan vara lämplig som kompletterande styrmedel. Skatten på kemiska växtskyddsmedel bör vara differentierad och avse tre riskbaserade produktkategorier, varav kemiska växtskyddsmedel som endast innehåller verksamma ämnen med låg risk ska vara skattebefriade.

Basen för skatteuttaget bör vara högsta tillåtna hektardos.

Skatteförslaget ändrar prisrelationen mellan produktkategorierna och bör leda till minskade miljö- och hälsorisker.

För sådana biocider som omfattas av nuvarande bekämpningsmedelsskattelag föreslår utredningen att skatten tas bort och frågan om skatt bör prövas igen när det pågående genomförandet av EU:s biocidförordning kommit längre.

